

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο -17^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Ο ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΩΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (1828 – 1831) Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ (1829)

Ο Ιωάννης Καποδίστριας φτάνει στο Ναύπλιο στις αρχές του 1828 ως Κυβερνήτης της Ελλάδας, σύμφωνα με την απόφαση της Εθνοσυνέλευσης της Τροιζήνας (άνοιξη 1827).

Προβλήματα που έπρεπε να αντιμετωπιστούν: Η χώρα είναι ερειπωμένη, ο λαός σε εξαθλίωση, η ληστεία και η πειρατεία κυριαρχούν, ο Ιμπραήμ ελέγχει την Πελοπόννησο και τα τουρκικά στρατεύματα τη Στερεά, εκκρεμούσε ο βαθμός ανεξαρτησίας του κράτους και ο καθορισμός των συνόρων του.

Το έργο του κυβερνήτη

- 1. Πολίτευμα και διοίκηση:** Ο Καποδίστριας συγκεντρώνει στα χέρια του όλες τις εξουσίες με το σκεπτικό ότι έτσι θα αντιμετωπιζόνταν καλύτερα τα οξύτατα προβλήματα της χώρας. Η ισχύς του Συντάγματος της Τροιζήνας αναστέλλεται.
- 2. Ένοπλες δυνάμεις:** Συγκροτούνται τακτικές ένοπλες δυνάμεις, ιδρύεται ο *Λόχος των Ευελπίδων*, γίνονται τα πρώτα βήματα για τη δημιουργία πολεμικού ναυτικού. Βασικοί στόχοι:
 - ⇒ Να εκκαθαριστεί η Στερεά από τον τουρκικό στρατό.
 - ⇒ Να καταπολεμηθούν η ληστεία και η πειρατεία.
 - ⇒ Να μπορέσει η Ελλάδα να διεκδικήσει διευρυμένα σύνορα.
- 3. Οικονομία:** Σε γενικές γραμμές το έργο του Κυβερνήτη συνοψίζεται στα εξής:
 - Δημιουργία κρατικού ταμείου με εισφορές Ελλήνων του εξωτερικού και φιλελλήνων.
 - Ίδρυση τράπεζας και κοπή νομίσματος (*φοίνικας*).
 - Αυστηρή λιτότητα στις δημόσιες δαπάνες.
 - Εκσυγχρονισμός της γεωργίας (εισάγονται νέες καλλιέργειες όπως η πατάτα και νέες μέθοδοι).
- 4. Εκπαίδευση:** Αποτέλεσε βασική προτεραιότητα του Καποδίστρια που ίδρυσε τα παρακάτω σχολεία:
 - **Ορφανοτροφείο της Αίγινας:** Εδώ λειτουργούν τρία *αλληλοδιδασκικά σχολεία* (αντίστοιχα με τα σημερινά δημοτικά με τετραετή φοίτηση), τρία *ελληνικά* (αντίστοιχα με τα γυμνάσια με τριετή φοίτηση), αρκετά *χειροτεχνεία* (επαγγελματικές σχολές) και το *Πρότυπον Σχολείον*, όπου θα σπούδαζαν όσοι προορίζονταν για δάσκαλοι στα αλληλοδιδασκικά.
 - **Κεντρικόν Σχολείον:** Φοιτούσαν όσοι προορίζονταν για σπουδές σε πανεπιστήμια του εξωτερικού.
 - **Πρότυπον Αγροκήπιον της Τίρυνθας:** Πρόκειται για γεωργική σχολή.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Ο Καποδίστριας δεν προχώρησε στην ίδρυση Πανεπιστημίου, γιατί πίστευε ότι τη δεδομένη στιγμή η εκπαίδευση έπρεπε να παρέχει στοιχειώδεις γνώσεις και επαγγελματική κατάρτιση.

- 5. Διπλωματικοί χειρισμοί:** Με προσπάθειες του Κυβερνήτη επιτυγχάνονται τα εξής:
 - ❖ Η Ελλάδα αναγνωρίζεται ως ανεξάρτητο κράτος (*Πρωτόκολλο της Ανεξαρτησίας 1830*) και
 - ❖ Διευρύνει τα σύνορά της με όλα τα εδάφη νότια της γραμμής Παγασητικού – Αμβρακικού (Συνθήκη Κωνσταντινούπολης 1832). Η Ελλάδα δηλαδή, γίνεται ένα κράτος που περιλαμβάνει τη Στερεά, την Πελοπόννησο, τις Κυκλάδες, τις Σποράδες, την Εύβοια και τα νησιά του Αργοσαρωνικού.

Η αντιπολίτευση κατά του Καποδίστρια και η δολοφονία του

Τα αίτια των αντιδράσεων απέναντι στον Κυβερνήτη ήταν αρκετά. Ενδεικτικά προσέχουμε τα εξής:

- ✚ Την επιλογή του Καποδίστρια να συγκροτήσει ένα συγκεντρωτικό κράτος δυτικού τύπου.
- ✚ Τον παραγκωνισμό από ηγετικές θέσεις προκρίτων, πλοιοκτητών και Φαναριωτών που δυσανεχτήθηκαν.
- ✚ Την αντίδραση φιλελεύθερων διανοούμενων που κατηγορούσαν τον Κυβερνήτη για αυταρχισμό.
- ✚ Τις παρεμβάσεις Αγγλίας και Γαλλίας που θεωρούσαν τον Καποδίστρια όργανο της Ρωσίας και υποκινούσαν αντικυβερνητικές κινήσεις.

Τα γεγονότα

- Ο Μιαούλης ανατινάξει στον Πόρο τα δύο μεγαλύτερα ελληνικά πλοία.
- Ο Καποδίστριας φυλακίζει τον πρόκριτο της Μάνης Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη ως ύποπτο για ανατρεπτικές κινήσεις.
- **Στις 27 Σεπτεμβρίου 1831 ο Κωνσταντίνος και ο Γεώργιος Μαυρομιχάλης δολοφονούν τον Καποδίστρια στο Ναύπλιο.**